

Oslo, 9.10.2025

Klima- og miljødepartementet

Forslag til forskrift om tilskudd til naturrestaurering – høringsuttalelse

Vi viser til høring av forslag til forskrift for tilskudd til naturrestaurering, (deres ref. 24/2527).

Norsk Friluftsliv representerer de 19 store frivillige friluftslivsorganisasjonene i Norge, med til sammen over en million medlemskap og nær 5000 lokale lag og foreninger. Norsk Friluftsliv skal blant annet ivareta allemannsretten, fremme det enkle og naturvennlige friluftslivet og sikre friluftslivets naturgrunnlag. Som en del av dette arbeidet jobber vi for å styrke hensynet til natur og friluftsliv i politikk, planer og lovverk.

Innledning

Den internasjonale naturavtalen ble vedtatt i desember 2022. En av forpliktelsene i avtalen er at det skal være iverksatt effektiv restaurering av minst 30 prosent av arealene med forringede økosystemer innen 2030. For å lykkes med en effektiv innsats på naturrestaurering i Norge, er det ønskelig at kommuner, organisasjoner og private tiltakshavere bidrar. På bakgrunn av dette opprettet Klima- og miljødepartementet i 2024 en ny tilskuddsordning for naturrestaurering for å styrke arbeidet med restaurering av forringet natur i Norge.

Klima- og miljødepartementet foreslår nå å forskriftsfeste tilskuddsordningen. Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til å restaurere forringet natur.

Norsk Friluftsliv mener at det er det offentlige som har hovedansvaret for å gjennomføre naturrestaurering, i tråd med målet i naturavtalen. Vi er likevel positive til at organisasjoner og private kan bidra til naturrestaurering.

Skal Norge nå målet om 30 % restaurering av ødelagt natur innen 2030, er det et akutt behov for å trappe opp arbeidet og sette av betydelig mer midler, enn det som ble satt av i statsbudsjettet for 2025.

For at tilskuddsordningen skal ha en reell effekt, er det selvsagt også viktig at vi stopper videre forringelse av naturen.

Kommentarer til forslaget

Norsk Friluftsliv støtter at formålet med tilskuddsordningen er bidra til å restaurere natur som har blitt forringet, (§ 1) og at kriterier for måloppnåelse blir vurdert ut fra i hvilken grad tilskuddene bidrar til å restaurere natur som har blitt forringet, slik at den økologiske tilstanden blir bedre, (§ 2).

Mange organisasjoner sitter på betydelig kompetanse og et stort engasjement, som kan være verdifullt i arbeidet med restaurering av forringet natur. Et eksempel på dette er restaurering av sjøørretbekker i regi av Norges Jeger- og Fiskerforbunds medlemsorganisasjoner. Vi støtter derfor forslaget om at organisasjoner kan søke på tilskuddsordningen, (§ 3).

Vi støtter at det kan gis tilskudd til planlegging, gjennomføring og oppfølging av naturrestaurering og at det ikke kan gis tilskudd en ansvarlig tiltakshaver som ut fra prinsippet i naturmangfoldloven § 11 selv bør bære kostnadene ved miljøforringelsen, (§ 4).

Skal naturrestaurering ha noen hensikt, krever det langsiktighet. Vi støtter derfor at det bare kan gis tilskudd dersom det blir inngått avtaler om langsiktig bevaring av arealet som skal restaureres, (§ 5).

Det er også fornuftig at tiltak, som er forankret i vedtatte kommunale planer, prioriteres, (§ 6), men for å utløse den kompetanse og det engasjementet som finnes i frivillige organisasjoner, er det viktig at slike planer blir utarbeidet i samarbeid med organisasjonene.

Vi støtter også at egeninnsats vil bli tillagt vekt ved prioritering av søknader, på lik linje som egenfinansiering, (§ 6). Det vil være grunnleggende feil å forvente egenandel i form av penger fra frivillige organisasjoner, som påtar seg oppgaven å restaurere natur som andre har forringet.

Vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Hans Erik Lerkelund
fagsjef naturforvaltning